

**INSTRUKCJA BHP PRZY WYKONYWANIU PRAC W LABORATORIUM CHEMICZNYM:
Z ZASADAMI**

UWAGI WSTĘPNE:

Do wykonywania pracy w laboratorium może być skierowany pracownik / student / doktorant który:

- został przeszkolony w zakresie instruktażu stanowiskowego,
- ma dobry stan zdrowia, potwierdzony zaświadczeniem lekarskim,

Do pracy należy przystąpić wypoczętym, trzeźwym, ubranym w odzież ochronną w zależności od przewidzianego rodzaju prac, należy posiadać niezbędne środki ochrony osobistej, których stosowanie przewidziane jest do konkretnego rodzaju prac,

Symbole ostrzegawcze zasad: *C* (substancja żrąca); *Xn* (substancja, preparat szkodliwy)

Symbole zagrożenia (R): *R 35* (powoduje poważne oparzenia)

Symbole bezpiecznego stosowania (S): *S1/2* – przechowywać w zamknięciu i chronić przed dziećmi, *S 26* – zanieczyszczone oczy natychmiast przemyć dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza, *S 37/39* – nosić odpowiednie rękawice ochronne i okulary lub ochronę twarzy, *S 45* – w razie awarii, połknięcia lub jeżeli źle się poczujesz, niezwłocznie zasięgnij porady lekarza, jeżeli to możliwe, pokaż etykietę.

PODSTAWOWE CZYNNOŚCI PRZED ROZPOCZĘCIEM PRACY Z ZASADAMI

Pracownik / student / doktorant powinien:

- zapoznać się z programem pracy na okres bieżący,
- w zależności od rodzaju przewidzianych czynności, przygotować sprzęt ochronny (okulary, rękawice gumowe, fartuch gumowy, itp.), zapoznać się z treścią Karty Charakterystyki Substancji Niebezpiecznej każdej zasady, z którą będzie pracował,
- po wejściu do pomieszczenia laboratoryjnego, sprawdzić stan i działanie wentylacji ogólnej, wyciągu z digestorium oraz innych wyciągów miejscowych,
- sprawdzić stan oświetlenia ogólnego i miejscowego,
- sprawdzić, czy nie zostały naruszone zabezpieczenia miejsca przechowywania substancji i preparatów niebezpiecznych. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości stan pozostawić bez zmian i powiadomić odpowiednio: prowadzącego zajęcia, przełożonego,
- ocenić wzrokowo stan węża połączeniowego, kurka gazu i palnika na stole laboratoryjnym. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości natychmiast zaalarmować prowadzącego zajęcia / przełożonego.

WARUNKI ZACHOWANIA BEZPIECZEŃSTWA W TRAKCIE PRACY W LABORATORIUM CHEMICZNYM Z ZASADAMI

- próbki laboratoryjne przenosić w specjalnych naczyniach w sposób ostrożny, zwłaszcza przy poruszaniu się przy schodach,
- przygotowywanie oraz wykonywanie prac z zasadami – wykonywać tylko pod wyciągiem, przy włączonym wentylatorze, stosując środki ochrony indywidualnej, o których mowa w treści Kart Charakterystyk Substancji Niebezpiecznych (zwrócić szczególną uwagę na oznaczenia zwrotami **S i R**, (p. pkt 15 i 16 Karty Charakterystyki),
- przy zatruciach, obłaniu ciała, skażenia oczu albo pożaru - postępować zgodnie z informacjami zawartymi w treści Kart Charakterystyk Substancji Niebezpiecznych, które są udostępnione przez przełożonego do stałego wykorzystania, (p. pkt. 3,4,5 Karty Charakterystyki) oraz zasadami udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej, znajdującymi się przy apteczce pierwszej pomocy.

W LABORATORIUM NIE WOLNO

- pobierać roztworów do pipet ustami,
- trzymać naczyń konsumpcyjnych w zlewie laboratoryjnym i spożywać posiłków w laboratorium,
- palić papierosów,
- przebywać w pomieszczeniu laboratoryjnym osobom nieupoważnionym,

CZYNNOŚCI PO ZAKOŃCZENIU

- zobojętnić miejsca uprzednio polane zasadami w sposób podany w treści Kart Charakterystyk Substancji Niebezpiecznych,
- naczynia laboratoryjne umyć dokładnie środkami do mycia naczyń,
- po zakończonych analizach ścieków stoły dokładnie umyć i przetrzeć alkoholem skażonym,
- resztki niebezpiecznych substancji zebrać do naczyń przeznaczonych do tych celów, zgodnie z treścią Kart Charakterystyk Substancji Niebezpiecznych

UWAGI KOŃCOWE

- wszystkie substancje i preparaty w laboratorium traktować jako mniej lub bardziej szkodliwe dla zdrowia,
- zachować szczególną ostrożność przy pracy z substancjami palnymi,
- bezwzględnie należy znać instrukcję przeciwpożarową i sposób obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego,
- laboratorium powinno być zaopatrzone w apteczkę I-ej pomocy zawierającą niezbędne wyposażenie, w tym w tym roztwory służące do neutralizacji kwasów i ługów – ustalone z lekarzem świadczącym opiekę profilaktyczną nad pracownikami,
- pracownicy laboratorium obowiązani są znać sposoby udzielania pierwszej pomocy w przypadkach zatrucia lub oparzenia zasadami,
- każdy wypadek przy pracy należy bezzwłocznie zgłosić swojemu przełożonemu, a stanowisko pracy pozostawić w takim stanie w jakim wydarzył się wypadek, chyba że zagraża to zdrowiu i życiu pozostałym osobom,
- w razie wątpliwości co do bezpiecznego wykonania pracy pracownik / student/ doktorant ma prawo przerwać pracę i zwrócić się do przełożonego, (prowadzącego zajęcia) o wyjaśnienie sytuacji.

Najważniejsze zasady postępowania z osobą poszkodowaną w kontakcie z zasadami:

Oczy: płukanie oczu przez co najmniej 15 minut dużą ilością chłodnej wody, najlepiej bieżącej - natrysk do przepłukiwania oczu (unikać silnego strumienia wody ze względu na ryzyko mechanicznego uszkodzenia gałki ocznej. Zapewnić pomoc lekarza.

Skóra: zdjąć z poszkodowanego odzież, obmyć skórę dużą ilością bieżącej, chłodnej wody z dodatkiem łagodnego mydła. Założyć na oparzenia jałowy opatrunek. Zapewnić pomoc lekarza.

Polknięcie: Podać np. sok cytrynowy, świeże białko jaj. Do czasu przyjazdu lekarza zapewnić poszkodowanemu spokój, leżenie i ciepło.

Zatrucie przez układ oddechowy: wynieść z miejsca narażenia. W razie potrzeby wykonać sztuczne oddychanie. Sprawdzać tętno. Chronić przed utratą ciepła. Wezwać lekarza.

SPECJALISTA
ds. Bezpieczeństwa i Higieny Pracy
mgr Lidia Komarzyńska